

FESTIWAL NAUKI I SZTUKI

24 MAJA 2017

XVII edycja Festiwalu Nauki i Sztuki w Krakowie odbyła się pod hasłem „W zgodzie z naturą”.

Tegoroczna tematyka miała dla pracowników Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk szczególne znaczenie ze względu na ukierunkowanie naszej pracy i zainteresowań na problemy związane z ochroną przyrody. Program imprezy nawiązywał do hasła, a promocja otaczającej nas przyrody odbywała się na różne sposoby. Zaprezentowano gry i zabawy o charakterze edukacyjnym, konkursy z zakresu biologii i geologii, a także wystawę narzędzi pracy naukowca przyrodnika. Uczestniczyć mógł każdy, bez względu na wiek. Przewidziano atrakcje zarówno dla przedszkolaków, jak i osób dorosłych.

Tegoroczny Festiwal odbywał się we współpracy z Instytutem Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN, a przewidziane atrakcje zaprezentowano w Muzeum Przyrodniczym ISEZ PAN na ul. Św. Sebastiana 9. W wydarzeniu wzięło udział około 50 przedszkolaków, 200 uczniów i 20 osób dorosłych. Odwiedziło nas Przedszkole Nr 36 im. Żaczka Krakowskiego, Szkoła Podstawowa Nr 114 im. A. Fiedlera, Szkoła Podstawowa nr 158 im. Jana Kilińskiego, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum – Salwator, Gimnazjum Akademickie Nr 6 im. Fryderyka Chopina, Gimnazjum nr 23 im. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Gimnazjum nr 8 im. ks. prof. Józefa Tischnera STO oraz III Społeczne Liceum Ogólnokształcące STO im. Juliusza Słowackiego.

Podziękowania, szczegółowy program imprezy, informacje o przygotowanych pamiątkach dla uczestników oraz dokumentację fotograficzną załączyłem do niniejszego sprawozdania. Mam nadzieję, że tegoroczny program po raz kolejny będzie pozytywnie zapamiętany przez wszystkich uczestników i chociaż dla części z nich będzie inspiracją na dalszej drodze rozwoju.

Kamil Najberek

PODZIĘKOWANIA

Serdecznie dziękuję wszystkim prowadzącym:

- Instytut Ochrony Przyrody PAN: Paweł Adamski, Grzegorz Baś, Grzegorz Cierlik, Katarzyna Chrzęścik, Hanna Kuciel, Anna Kula, Blanka Kurek, Katarzyna Kurek, Małgorzata Łaciak, Agnieszka Olszańska, Wojciech Solarz, Jan Urban, Edward Walusiak, Elżbieta Wilk-Woźniak i Anna Zięcik,
- Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN: Maciej Kociński, Michał Kolasa, Tomasz Postawa, Natalia Starzyk, Jakub Sternalski i Agata Żmuda.

Dziękuję również:

- Kornelii Skibińskiej za nieocenioną pomoc na etapie planowania i realizacji tegorocznej edycji Festiwalu. Pani Skibińska odpowiadała za program Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN,
- Dyrekcjom obu Instytutów, a przede wszystkim Pani Elżbiecie Wilk-Woźniak (z-ca Dyrektora ds. Naukowych IOP PAN), która niestrudzenie wspiera Festiwal od pierwszej jego edycji (2013 r.),
- Hannie Kuciel za opracowania graficzne (poster, ulotka reklamowa, dyplom i magnesy pamiątkowe),
- Marcinowi Suderowi i Marcinowi Nykielowi za pomoc w organizacji imprezy,
- Stanisławowi Buremu, który zgodził się na wypożyczenie wzbudzającego duże zainteresowanie węża mahoniowego,
- Markowi Klimasowi z Wojskowej Komendy Uzupelnień w Krakowie za wsparcie logistyczne,
- Jackowi H. Graffowi za pozytywne opinie o naszym programie na łamach czasopism *Wszechświat* i *Aura*. Dzięki zaangażowaniu Pana Graffa Festiwal w naszym wykonaniu jest coraz popularniejszy.

PROGRAM FESTIWALU

Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie 2017

Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie 2017

Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie 2017

Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie 2017

Instytut Ochrony Przyrody PAN

Geologia dla każdego, czyli co można zobaczyć w ścianie starego kamieniołomu

Jan Urban

Każda skała opowiada o historii Ziemi. Zwykłe wapienie, które odsłaniają się w ścianach starych kamieniołomów na Zakrzówku także taką historię opowiadają. Szczątki organizmów, które występują w tych wapieniach, są świadectwem ich powstawania na dnie jurajskiego morza. Spękania dokumentują naprężenia tektoniczne, którym te skały podlegały, gdy znajdowały się głęboko w skorupie ziemskiej. Szczeliny krasowe to efekt krążenia wód, gdy skały te znowu znalazły się blisko powierzchni Ziemi. Wszystko to można zobaczyć w ścianach starego kamieniołomu. Trzeba tylko uważnie popatrzeć.

Tam gdzie rumianek rośnie – czyli zdrowie i uroda z trawnika

Hanna Kuciel, Edward Walusiak

W trakcie warsztatów uczestnicy dowiedzą się o ziołach, które rosną wokół nas, ich właściwościach od dawna wykorzystywanych w ziołolecznictwie, do produkcji kosmetyków oraz stosowanych w kuchni jako przyprawy. Niektóre z nich nauczą się rozpoznawać w naturze.

Jak policzyć drobne zwierzęta?

Paweł Adamski

Badania naukowe często wymagają określenia liczebności populacji zwierząt. Na zajęciach zostaną omówione teoretyczne podstawy metod najczęściej stosowanych w odniesieniu do owadów oraz pokazanie jak w praktyce stosuje się metody Polard, transektu oraz systematycznego czerpakowania.

Co pełza w trawie i kumka w stawie?

Katarzyna Kurek, Małgorzata taciak

Zagadki z życia płazów i gadów, rozpoznawanie głosów płazów, metody badań herpetofauny, prezentacja eksponatów, okazja do bliskiego spotkania z żywym wężem.

Biologia i zachowania dzikich zwierząt

Agnieszka Olszańska, Grzegorz Baś

Jak badacze dowiadują się o biologii i zachowaniu dzikich zwierząt? Skąd w ogóle wiedzą, że zwierzęta są w lesie? Jak je tropią, jak obserwują i jaki wykorzystują do tego sprzęt? Czego można dowiedzieć się na podstawie analizy znalezionych odchodów niedźwiedzia, a czego ze sposobu znakowania terytorium przez wilki? Wszystkiego tego (i wiele więcej!) dowiedzieć się na Festiwalu Nauki i Sztuki! W ramach Festiwalu zaprezentujemy metody używane do obserwacji i znakowania ssaków stosowane w badaniach naukowych. Pokażemy sprzęt wykorzystywany w badaniach telemetrycznych, opowiemy jak z niego korzystamy, jak zbieramy dane i jak je analizujemy.

Złap-oznakuj-wypuść-i złap jeszcze raz

Anna Zięciak, Wojciech Solarz, Grzegorz Cierlik

W czasie zajęć powiemy po co chwytamy i znakujemy ptaki i pokażemy jak się to robi. Zaprezentujemy też wspaniałe możliwości sprzętu optycznego najwyższej klasy.

Co w wodzie pływa i niekoniecznie ryba się nazywa?

Elżbieta Wilk-Woźniak

W czasie zajęć pokażemy jakie organizmy można spotkać w Zakrzówku i w jaki sposób można je połączyć z łąką.

Paleozoiczni mieszkańcy mórz i oceanów – trylobity

Natalia Starzyk

W czasie zajęć zaprezentujemy nietypowych, opancerzonych mieszkańców wczesnopaleozoicznych mórz. Jak żyły? Czym się różniły? I dlaczego wyginęły?

Nocne leśne strachy

Tomasz Pastawa

Kilka słów na temat zwierzaków, które przesypiają cały dzień, a są aktywne w nocy. Prezentacja metod obserwacji nietoperzy.

Miód nie bierze się ze sklepu - pszczelarstwo zimą

Michał Kolasa

Ciekawi Cię gdzie mieszkają pszczoły, ale boisz się użądleń? Przyjdź i przekonaj się, że dłużej pracując nie tylko rzeźbiarze, widelec nie służy tylko do jedzenia, a pszczelarze nie używają odkurzaczy.

Czy ómy to motyle?

Czy motyle mogą wydawać dźwięki lub udawać inne owady?

Pokaz najciekawszych motyli krajowych

Jakub Sternalski

Podczas pokazu będziecie mieli okazję zobaczyć z bliska największe i najbardziej kolorowe motyle naszej rodzimej fauny. Takie które udają groźniejsze niż są w rzeczywistości lub wokół których krąży mroźne krew w żyłach legendy i przesady. Ponadto poznacie gatunki które wymagają naszej szczególnej uwagi ze względu na ich stopień zagrożenia.

Fascynujący świat ptaków bez tajemnic

Agata Żmuda, Maciej Kociński

Czy gniazdo jest najbezpieczniejszym miejscem na świecie? Czy ptasie mleczko to tylko czekolada? Najeżona ciekawostkami podróż przez życie - od jaja do dorosłego ptaka.

Kontakt:

Kamil Najberek tel.: 666 381 569
Kornelia Skibińska tel.: 881 317 896

Instytut Systematyki i Evolucji Zwierząt PAN

PAMIĄTKOWE MAGNESY I DYPLOM

Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie 2017

GALERIA ZDJĘĆ

Autorzy zdjęć: Jacek H. Graff, Kamil Najberek